

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2009/14467

Karar No. 2011/15642

Tarihi: 26.05.2011

İlgili Kanun / Madde

4857 S.İşK/17

818.S.BK/49

-
- ***İŞÇİYE YÖNELİK SUÇ İSNADI YAPILMASI***
- ***EMARE***
- ***ŞİKAYET HAKKINI KULLANIMININ MANEVİ TAZMİNATI GEREKTİRMEYECEĞİ***
-
-

ÖZETİ Uyuşmazlığın normatif dayanağı Borçlar Kanunun 49. maddesidir. Sözü edilen hükme göre : “ Şahsiyet hakkı hukuka aykırı bir şekilde tecavüze uğrayan kişi, uğradığı manevi zarara karşılık manevi tazminat namıyla bir miktar para ödenmesini dava edebilecektir.”

Hak arama özgürlüğü olarak tanımlanan ihbar ve şikâyet hakkının kaynağı Anayasadır. Elbette bu hak da, her temel hak ve özgürlük gibi kötüye kullanılamaz. Kötüye kullanım değer yargısı alt başlıklarından olan hukuka aykırılık ölçütünün olaya uygulanması ile belirlenir.

Eldeki kanıt ya da en azından emareye dayanan ihbar ve şikâyet hukuka aykırı olamaz. Bu konuda hiçbir tartışma yoktur.

Aksinin düşünülmesi suç mağduru olan kişilerin failin suçluluğunun kanıtlanamaması durumunda kendisinin sorumlu tutulacağı endişesi ile hak arama cesaretine engel olur. Bu duruma ise hukuk düzeni izin vermez.

Tartışma emare yönündedir. Emare, onun gösterdiği amaca yönelik şikâyetinde, hukuka uygun davranış olduğu için şikâyet edeni sorumluluktan kurtarır. İşaret ettiği konu dışında kalmış olan ithamlar ise hukuka aykırı olur. Şikâyetçinin, o bölüm için hakkını kötüye kullandığı kabul edilir

DAVA :Davacı, kıdem, ihbar tazminatı, manevi tazminat alacağının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hâkimi İ. Polat tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı, davalı işyerinde çalışmakta iken, iş akdinin haksız olarak feshedildiğini işyerinde 03.02.2006 tarihinde ortaya çıkarılan bir hırsızlık olayı meydana geldiğini, olayın

soruşturmasının devam etmekte olduğunu, istifa etmek istemeyince hırsızlıkla suçlanacağını söylendiğini, üzerinde baskı oluşturduklarını, kendi isteği ile istifa etmesinin sağlanıp, çıkarıldığını, bu istifa dilekçesinin hiçbir hukuki değeri olmadığını, davacının 08.02.2006 tarihinde C.Savcılığına başvurarak, zorla istifa dilekçesi alındığından bahisle suç duyurusunda bulunduğunu, şeref ve haysiyetine yönelik bir eylem söz konusu olup, suç isnadında bulunulduğunu ileri sürerek, kıdem ve ihbar tazminatı ile birlikte manevi tazminat isteğinin hüküm altına alınmasını istemiştir.

Davalı, davacının şeref ve haysiyetini kırıcı hiçbir davranışı olmadığını, davacının ise 13 yıl ekmeğini yediği işverene ihanet edip ve iyi niyetle kendisine teslim ettiği malları muhafaza etmek yerine kendi uhdesine alarak, satıp gelir elde ettiğini, işvereni maddi-manevi zarara uğrattığını, asıl manevi tazminata hakkı olanın işveren olduğunu davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece, her ne kadar davacı vekili 25.09.2008 tarihli celsede davacının hırsızlık yaptığına dair bir iddiaları olmadığını beyan etmiş, davacı hakkında adli makamlara başvurmamışsa da, davacının başvurusu nedeniyle Cumhuriyet Savcılığında işveren vekili konumundaki elemanların yazılı savunmalarında açıkça hırsızlıkla suçlanıp delil olarak sundukları yazılı ifade ve tutanaklarda da bu hususun vurgulandığından bu suçu işlediğine dair de somut hiçbir delil bulunmamakla, yüz kızartıcı bir suçla delil olmadan suçlandığından ve istifaya zorlandığından manevi tazminata da hak kazanacağı kanaati ile diğer isteklerle birlikte manevi tazminat istemi de hüküm altına alınmıştır.

KARARI DAVALI TARAF TEMYİZ ETMİŞTİR.

1-Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2- Taraflar arasındaki uyuşmazlık davacı işçinin manevi tazminatı gerektirecek şekilde kişilik haklarının ihlal olunup olunmadığı noktasında toplanmaktadır.

Uyuşmazlığın normatif dayanağı Borçlar Kanunun 49. maddesidir. Sözü edilen hükme göre : “ Şahsiyet hakkı hukuka aykırı bir şekilde tecavüze uğrayan kişi, uğradığı manevi zarara karşılık manevi tazminat namıyla bir miktar para ödenmesini dava edebilecektir.”

Hak arama özgürlüğü olarak tanımlanan ihbar ve şikâyet hakkının kaynağı Anayasadır. Elbette bu hak da, her temel hak ve özgürlük gibi kötüye kullanılamaz. Kötüye kullanım değer yargısı alt başlıklarından olan hukuka aykırılık ölçütünün olaya uygulanması ile belirlenir.

Eldeki kanıt ya da en azından emareye dayanan ihbar ve şikâyet hukuka aykırı olamaz. Bu konuda hiçbir tartışma yoktur.

Aksinin düşünülmesi suç mağduru olan kişilerin failin suçluluğunun kanıtlanamaması durumunda kendisinin sorumlu tutulacağı endişesi ile hak arama cesaretine engel olur. Bu duruma ise hukuk düzeni izin vermez.

Tartışma emare yönündedir. Emare, onun gösterdiği amaca yönelik şikâyetinde, hukuka uygun davranış olduğu için şikâyet edeni sorumluluktan kurtarır. İşaret ettiği konu dışında kalmış olan ithamlar ise hukuka aykırı olur. Şikâyetçinin, o bölüm için hakkını kötüye kullandığı kabul edilir.

Somut olayda, davalı işveren tarafından ileri sürülen hırsızlık olayı nedeni ile resmi mercilere herhangi bir şikâyetinde bulunulmamıştır. Davacı işçinin, kendisini hırsızlıkla suçlayıp şikâyet edecekleri tehdidi ile işyerinden kendi isteği ile ayrıldığına ilişkin belge imzalatıldığı iddiası ile şikâyeti üzerine yapılan kovuşturmada da takipsizlik kararı verilmiştir. Bu soruşturmada verilen beyanlarda ise davacının sorumlu olduğu depodan hırsızlık yaptığı ileri sürülmüştür. Ancak davalı tarafca sunulan 06.02.2006 tarihli tutanak ile ifadesi alınan Hüsnü Ekşi isimli işçinin beyanı ile 31.01.2006 tarihli Mehmet Yücel ve Ümit Sorkut tarafından düzenlenen tutanaklarda davacının adı geçmektedir. Bu durumda davalı işveren tarafından her ne kadar ileri sürülen iddialar hususunda resmi mercilere bir şikâyetinde bulunulmamış ise de ortada bir emare bulunmamaktadır. Bu nedenle davacı işçi için manevi tazminat şartları

oluşmadığından bu isteğin reddi gerekirken yazılı şekilde kabulüne karar verilmesi hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 26.05.2011 gününde oybirliğiyle karar verildi.